

BUKKERUPFUNDET

En Tilføjelse

Af *Erling Albrechtsen*

I „Fynske Aarbøger“, 1944, S. 241-65, redegjorde jeg for et Antal vigtige Offerfund fra den ældre romerske Jernalder, udgravede 1943-44 af Fyns Stiftsmuseum i Bukkerup Langemose, Søllested Sogn. Min fortsatte Syslen med disse baade arkæologisk og religionshistorisk betydningsfulde Fund har siden foranlediget mig til paa et Par enkelte Punkter at ændre min Opfattelse. Omend Artiklens Hovedsynspunkt ikke anfægtes heraf, bør dog alligevel i de følgende Linier Overvejelserne føres à jour.

★

★

★

Som det fremgaar af Bemærkningerne paa S. 246 og 255 samt af Drøftelsen paa S. 263 f. i den nævnte Artikel, er der givet Udtryk for den Anskuelse, at Jernalderens Bønder i Stedet for det hele Dyr kun vaterede Koens Lemmedele, For- og Bagben, og saaledes at disse henlagdes paa Offerpladsen, nok ituskaarne, men med Kødets siddende paa Knoglerne. Hvad nu angaar sidstnævnte Punkt, Kødets, er Forholdet nok snarest et andet. Ser man nemlig nøje paa de Udgravningsbilleder, paa hvilke Knoglerne er fotograferede i oprindeligt Leje, viser det sig, at disse overalt ligger nært sammen i direkte indbyrdes Berøring. Navnlig ses det paa Fig. 5 tydeligt, at Knoglerne i snævert Leje saa at sige er snørede sammen af det ombundne Reb og er i saa nær Berøring med dette, at der ved Nedlæggelsen næppe kan have været Kød paa dem. Ogsaa paa Fig. 8 synes Rebet at være fæstnet til Kødets. Det her anførte leder til den Slutning, at Knoglerne oprinde-

lig er blevet nedlagte, sammenbundne eller ej, *efter at Kødet først er fjernet fra dem.*

For denne fuldstændige Partering af Lemmedelene taler ogsaa den Kendsgerning, at Knoglerne ved Optagelsen altid henlaa i Hobe uden indbyrdes organisk Sammenhæng, se ogsaa Fig. 3 og 4. Var større Lemmepartier blevet nedlagt paa Fundpladsen, saa vilde Sener og Kød jo have holdt Leddelene sammen, saa at man ved Udgravningen kunde have fastslaaet Knoglernes Sammenhør, men dette har, bortset fra et enkelt Tilfælde, hvor et Par Taaledsknogler laa sammen i indbyrdes Forbindelse, ikke kunnet paavises.

Under Offerhandlingen fjernedes altsaa Kødet fra Knoglerne. Det er rimeligvis et hermed beslægtet Forhold, vi i ændret, yngre Form møder i Eddaens Fortælling om Thors Rejse til Udgaardsloke. Undervejs raster Thor og hans Fæller. Thor byder dem slagte Bukkene og efter endt Maaltid henkaste de afgnavede Ben paa Bukkeskindene, idet han samtidig befaler dem ikke at marvspalte Knoglerne. Tjalfe holder sig ikke denne Ordre efterrettelig, og da Thor svøber Skindene om de afgnavede Ben og vækker Bukkene til Live igen ved at svinge Hammeren over Skindene, er den ene halt. Slægtskabet er her aabenbart; der kan næppe være Tvivl om, at der foreligger en tydelig kulturhistorisk Sammenhæng mellem Bukkerupfundets kødløse Knogler og Eddafortællingens Bukkeslagtning.

Vil vi med Bukkerupfundet for Øje prøve at forestille os selve Offerhandlingens Forløb, saa er Sagen nok i Virkeligheden den, at Oftringens midtsamlende Begivenhed har været et sakralt Fællesmaaltid mellem de voterende og Guden. Dette kan saaledes efter sin religionshistoriske Karakter næppe være væsensforskelligt fra Achaiernes berømte Offermaaltid under Oftringen til Apollon, Hekatomben, som Homer har besunget i Iliadens første Sang (smlgn. S. 264).

Betragtningerne ovenfor leder sluttelig ind paa det andet, mindre væsentlige Punkt, hvortil der kunde knyttes en retledende Bemærkning. Paa S. 263 f. er det anført, at man i Jernalderen til Guden kun overlod Offerkoens Lemmer, mens man som gode Forretningsmænd

beholdt det bedste Kød for sig selv. Hertil maa det bemærkes, at en Del af Koens bedste Kød, Bov og Tyksteg, netop sidder omkring Laarknoglerne, og disse er, som det fremgaar af de zoologiske Bestemmelser S. 262—63, repræsenterede i alle Fundene. Man har saaledes ikke „formelt“ villet forholde de himmelske Magter Offerdyrets bedste Køddele. Noget andet er, at man under Fællesmaaltidet jo i godt Selskab gjorde sig til gode med det bedste og saaledes forenede det nyttige med det behagelige.